

bb. 34. /farkas bertalan....folyt./gw

terveiről szólva kiemelte, hogy felsőfoku tanintézetben szeretne továbbtanulni, s aktíva részt venni a tudományos munkában, a kozmoszból hozott anyagok feldolgozásában. elfoglaltsága miatt gépen repülni nem fog, de újabb ürrepülésről nem mondott le. idejét úgy osztja be, hogy válaszolhasson arra a sok-sok levélre is, amelyeket az ország legkülönbözőbb részeiből juttatnak el hozzá az ürrepülés alatt és után. /mti/

bb. 35. szalay lajos gyűjteményes kiállítása

t/cs/dg/gw e

1980. augusztus 12.

arcok, alakok, mozdulatok, bibliai jelenetek, történelmi harcok egy-egy pillanatnyi emléke tükröződik szalay lajos grafikusművésznek azon a 250 toll-és tusrajzán, amelyekből gyűjteményes kiállítás nyílt kedden a magyar nemzeti galériában.

a kiállítást - amely 1926-tól napjainkig kíséri végig az amerikai egyesült államokban élőművész munkásságát - a galéria gyűjteményének lapjaiból, a művész tulajdonában levő, s a legutóbbi években készült rajzaiból állították össze. a magyar közönség először 1972-ben ismerkedhetett meg alkotásaival, ugyancsak a galéria falai között, s azóta rajzai rendszeresen jelentek meg könyvekben és lapokban, részt vett valamennyi magyarországi rajzkiállításon és pályázaton.

szalay lajos első rajztanulmánya még gimnazista korában készült, s azóta alkotásainak megrajzolásánál a valóság iránti fokozott érzékenysége és az embert kutató szenvedélye vezeti tollát. a korai életképek finom, néhol klasszicizáló vonalvezetésű, bizarr alakjait később a terebélyesedő-vastagodó, a sikot behálozó, emberi kapcsolatokat, fondorlatokat, pusztítást megjeleltető vonalak váltották fel. tollal és tussal tíz önálló rajzalbumban, megszámlálhatatlan illusztrációs kötetben, alkalmazott grafikai formában rajzolta meg mondanivalóját a bibliai tragikus eseményeiről, a háborúról, az erőszakról és a hétköznapiokról. képein „megelevenednek”, villon, shakespeare, dosztojevszkij, tolsztoj, csehov, baudelaire, steinbeck alakjai - dózsa és hunyadi, kainok, pieták, krisztusok és judások megszámlálhatatlan változatai.

/folyt. köv./
17.40/gw

- 26 -

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. augusztus 13. szerda

bb. 1. tudnivalók a tanulók bérletigazolványáról

tr/dg/gw e

1980. augusztus 13.

a bkv augusztus 18-án megkezdi a tanulók bérlet-igazolványának az 1980-81-es tanévre érvényesítését és az új igazolványok kiadását.

a 14 éven aluli gyermekek több tanévre szóló bérletigazolványa az érvényesítésnek megfelelő tanév végéig, illetve október 5-én 24 óráig érvényes. azokat az igazolványokat tehát, amelyekben utolsó igazolásként az 1979-80-as tanév szerepel, továbbtanulás esetén az 1980-81-es tanévre érvényesíttetni kell, 14 éves korig új igazolvány váltásához a tanuló személyi adatait a szülő személyi igazolványával vagy anyakönyvi kivonattal, vagy gyámhatósági, illetve egyéb hivatalos szerv által kiállított okmánnyal kell igazolni. 14 éves kortól mind a bérletigazolvány váltásához, mind az érvényesítéshez a tanulónak be kell mutatnia a személyi igazolványát. az új bérletigazolvány kiváltásához egy darab 4x4 centiméteres, egy évnél nem régebbi igazolványkép szükséges; a kiállítási díj 1 forint.

az érvényesítést és az új igazolványok kiadását a bkv járművein, a hév személypénztárakban és bérletpénztárakban kifüggesztett hirdetőmenyemen feltüntetett bérletpénztárak és hév személypénztárak végzik. az igazolvány kiadás szeptember és október 1-től 4-ig szünetel. /mti/

o az érvényesítés,

- i -

07

bb. 2. az év végéig mintegy 80 filmet mutatnak be mozihálózatban

i/ár/z/dg/gw e

1980. augusztus 13.

a statisztikák tanulsága szerint az idén is csökkent a hazai mozilátogatók száma. az első félévben 31 millió 310 ezer jegyet váltottak az ország filmszínházaiban, s ez 13 százalékkal kevesebb, mint a tavalyi hasonló időszakban. - az adatok valóban számottevő visszaesést mutatnak, ám az is hozzátartozik a képhez, hogy a fővárosban például jelentéktelen volt a csökkenés - mondotta veres józsef, a mokaép igazgatóhelyettese az mti munkatársának.

ezuttal is - csak úgy mint tavaly - 9 milliónál több nézője volt a vetítéseknek az év első hat hónapjában. mozi vonzerejének lassu mérséklődése egyébként világjelenség, s európai összehasonlításban mi nem is állunk rosszul: míg az nszk-ban egy lakos átlagosan évente háromszor, magyarországon hét alkalommal vált jegyet valamelyik filmszínházba, a televízió térhódítása, a művelődési és szabadidő - szerkezet átalakulása tehát nálunk is érezteti hatását. megcsappant azonban a magyar filmek iránti érdeklődés is, s ennek oka már nem írható egyértelműen e folyamat számlájára. az utóbbi időben számos dokumentumjátékfilm került a közönség elé, köztük igen értékes alkotások, de ezek a művek csupán bizonyos rétegek igényét elégítik ki, vetítésüktől ezért nem is várhatunk milliós nézőszámot. a legtöb-
bek által kedvelt kalandfilmekből, illetve kosztümös-romantikus történetekből pedig mindig kevés készült magyarországon. pedig annak a kevésnek is sikere van, mint például legutóbb a kajak budapest című vidám bűnügyi paródiának.

- a sikerfilmek listáját jelenleg a csillagok háborúja című produkció vezeti, a bemutatója óta eltelt egy év alatt két és félmillióan voltak kíváncsiak a tudományos-fantasztikus látványosságra. népszerűek az olasz filmek, nagyon sokan látták a piedone afrikában, a fehér telefonok, vagy a csufak és gonoszok című műveket. hazai filmgyártásunk színvonalas alkotásai sem veszítik el közönségüket: a hernádi gyula kisregényéből készült - szinetár miklós rendezte - "Heród", című film bemutatása óta több mint félmillió látogatót vonzott, s közeledik az 500 ezres nézőszámhoz kovács andrás októberi vasárnap című alkotása, valamint szomjas györgy betyárfilmje a rosszemberek is. az idei két leg-sikeresebb bemutató egyébként a vietnámi háborút idéző apokalipszis most és a hair musical-film volt.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 2. /az év végéig....folyt./gw

- filmforgalmazásunk legfőbb feladata, hogy a világszer-
te növekvő jogdíjak és más költségek ellenére továbbra is lépést
tartson a filmművészet fejlődésével. így elsősorban a kiemelkedő
művészi színvonalu alkotások kiválasztását és megvásárlását, va-
lamint igényes szórakoztató filmek hazai bemutatását tervezzük,
emellett a művészi kísérletek legsikerültebb termékeit is igyek-
szünk megismertetni a magyar-közönséggel. szeptembertől az év
végéig 20 ország 78 új filmét mutatja a be a mozihálózat, köztük
tiz magyar produkció lesz. a közeljövőben kerül sor huszárik
zoltán csontváry- filmjének premierjére, megismerkedhet a közön-
ség mészáros mártia magyar-francia koprodukciónban készült művé-
vel az örökséggel, s a bemutatót várja a circus maximus, a kül-
földről hazalátogatott radványi géza rendező alkotása is. bizo-
nyára sokan lesznek kíváncsiak papp laci portréfilmjére is.

- a külföldi alkotások közül figyelmet érdemel az őszi ma-
rathon című szovjet produkció - amely a szovjet filmek idei feszt-
iváljának nyitófilmje is lesz - valamint andrzej wajda érzéste-
lenítés nélkül és fellini zenekari próba című művei. őszi-téli
szórakozásnak szántuk a kertmozik műsorán már látható bosszuvágy
című filmet, s egy később műsorra kerülő vigjátékot, címe: luxus-
bordély párizsban.

- a szovjetunió mellett még az idén két másik ország
filmművészetéről igyekszünk képet nyújtani a mozi barátoknak:
szeptemberben svájci, novemberben pedig francia filmhétre ke-
rül sor. idén is megrendezzük a közművelődési jelentőségű mun-
kás filmnapokat, amely alkotók és közönség párbeszédére, e művé-
szeti ág széleskörű törekvéseinek megismertetésére ad lehető-
séget. /mti/

- . -

- 3 -

bb. 3. magvető könyvsorozatok

i/km/tr/dg/gw e

1980. augusztus 13.

Könyvkiadásunk csaknem félezernyi könyv-füzért gondoz, s az egyre gazdagodó magyar könyvtermékben a magvető kiadó tulajdonánál több azonos technikai kivitelű, folyamatosan, sorozat-címmel ellátott vagy anélkül megjelenő kötetekkel jelentkezik.

Felzabarádásunk 30. évében a magvető könyvkiadó és a szépirodalmi könyvkiadó közösen 100 kötetből álló sorozatot indított; a magvető kiadó sorozat-befejező kötete a három évtized magyar irodalmát bemutató „husz dráma”, már az üzletekben van.

fiatal, elsőkötetes írók, költők bemutatására indította el „új termés”, sorozatát a kiadó, egy híján két évtizede. e könyvfüzérben jelentkezett első írásaival egyebek között szakonyi károly, gyurkó lászló, baranyi ferenc, soós zoltán, raffai sarolta, jókai anna, bereményi géza, ördögh szilveszter. a magyar irodalom fejlődését, új tehetségeinek jelentkezését jól nyomon követhetik a sorozat gyűjtői, akik idén a 123. kötetet is a könyvespolcra tehetik. wehner tibor a japán tüzoltók című könyvének írásai groteszk, abszurd látásmódról, meghökkentő vizuális ötletekről, és agyafurkáló pukkanású nyelvi leleményekről tanuskodnak: prózaversben, sokféle fajtájú drámai kísérletben, már-már hagyományos novellában, pársoros fricskában.

eredendően nem sorozatnak tervezték a szerkesztők, azonban rendszeresen jelentkezésével könyvfüzérré izmosodtak az ugynevezett hármaskönyvek. e sorozat könyvei egy-egy jeles alkotó legjelentősebb műveit gyűjtik egy kötetbe. az idén fekete gyula és raffai sarolta három-három regényét közölték, a jövő évi tervben szerepel kolozsvári grandpierre emil és végh györgy írásainak közreadása.

a magyar könyvkiadás példátlan gyorsasággal, szinte „rakétasebességgel”, gazdagodó, s egyik legnépszerűbb sorozata a „rakéta regénytár”, a mindössze két évvel ezelőtt indított sorozat ma már 70. kötetéhez közeledik. megjelenés előtt áll arthur miller, a világhírű amerikai író - filmről már közismert - műve, a „kallós emberek”, s ugyancsak a népszerű „ra-re”, új kötete lesz a moldova györgy legfrissebb írásait csokorba gyűjtő „a törvény szolgálja és egyéb történetek”, című mű. két kisregényt tartalmaz kunszabó ferenc „hét nap a hegyen”, című könyve, amely ugyancsak „ra-re”, könyvként jut az üzletekbe.

/folyt.köv./

- 4 -

bb. 3. /magvető.....folyt./gw

az első kiadásban általában gyorsan elfogyott, hiánycikké vált könyveket közli másod, harmad, sőt sokszoros utánnyomásban olcsó áron a magvető zsebkönyvtár sorozat, amely 1972-ben indult. ebben a sorozatban immár 9. kiadását éri meg a „husz óra”, s 13. kiadásához érkezett fejes endre: „rozsdatemető”, - je.

a kiadó sajátos két sorozata; az „ötlettől a filmig”, és a „színmű”, szorosán kötődik a társművészetekhez, a színház és a film világához. a „papirmozinak”, is nevezhető könyvfüzérben adják közre egyebek között az idén kovács andrásnak filmből ismert „októberi vasárnap”, című művét; a színmű-sorozat csurka istván, örkény istván és szabó magda színműveit összegyűjtő kötetekkel bővül.

a kiadó szerkesztői napjainkban már a jövő évi terveket pontosítják, amelyek egyik legérdekesebb vállalkozásainak ígérkezik a „gondolkodó magyarok”, című új sorozat. a magyar irodalom, gondolkodás, s tudománytörténet kisebb - nem könyvterjedelmű - írásait, esszéit adja majd közre, olyan műveket, amelyek vitathatatlan értékességük ellenére sem jutottak el az olvasókhoz. egyebek között deák ferenc, babits mihály, széchenyi istván, kölcsény ferenc, bartók béla, eötvös józsef, zrínyi miklós egy-egy alkotása szerepel az első kötetek között. /mti/

- . -

- 5 -

bb.4. lexikonok, szótárak, regénysorozatok- külföldi megrendelésre

i os/z/sl/p e

1980. augusztus 13.

dinamikusan növeli a nyomdaipari termékek exportját a kultura külkereskedelmi vállalat. az idén eddig több mint 130 milliós forgalmat bonyolított le, ami azt jelenti, hogy a hazai nyomdák mintegy 2500 tonna különböző terméket készítettek külföldi megrendelésre. ebből a legnagyobb mennyiséget, 1400 tonnát az alföldi nyomda állította elő, de jelentősen nőtt a kossuth, a zrinyi, az akadémiai, a dürer és a szegedi nyomda exporttermelése is.

a nyomdaipari export 1977-óta több mint 40 százalékkal emelkedett. erre elsősorban az adott lehetőséget, hogy a nyomdaiparban az elmúlt esztendőben jelentős fejlesztéseket hajtottak végre, az ofszet technikát szélet körben alkalmazták már. az alföldi nyomdában emellett üzembe állítottak egy cameron-scheriden könyvgyártó automata gépsort azóta évente 40 millió forinttal növekedett az exporttermelés értéke, az idén év végéig várhatóan eléri a 170 millió forintot. a korszerűsítés a nyomda számára a termékszerkezet megváltoztatásával is együttjárt, a korábban gyártott kifestőkönyvek mellett az export bőrutánzatu anyagba, illetve papírba kötött, valamint kartonborítású könyvekkel bővült. az idén itt több mint 200féle könyvet készítenek külföldi megrendelésre, 30 ezertől, 100 ezerig terjedő példányszámban.

a nyomtatási export választékában is egyre bővül. az ofszet technikával lehetővé vált a rendkívül igényes nyomdai munkát kívánó egyetemi tankönyvek, tudományos kiadványok, színesképekkel ábrákkal, illusztrált különleges lexikonok, szótárak, regénysorozatok magas színvonalu előállítás. a magyar nyomdai termékek az nszk-ban, svédországban, angliában, hollandiában, franciaországban és ausztriában kerülnek forgalomba. a kultura külkereskedelmi vállalat az idén a legnagyobb megrendelést az nszk-beli és a svéd kiadótól kapta, ezek az 1980. évre tervezett 260 millió forintos nyomtatási exportforgalomnak több mint felét jelentik.

/mti/

.-.-

-6-

07

bb.5. felnőtt fejfel iskolapadban, a xx. kerületben

i cs/tr/p dg e

1980. augusztus 13.

a korábbi 33-35 százalékkal szemben tavaly a felnőtt fejfel tanulóknak 28-30 százaléka hagyta félbe tanulmányait a xx. kerületi dolgozók gimnáziumában és általános iskolájában, amely - a szakfelügyelet véleménye szerint - a főváros egyik legjobban működő és legjobban felszerelt felnőttoktatási intézménye.

mint a kerületi tanács végrehajtó bizottságának legutóbbi ülésén megállapították: a lemorzsolódás csökkenése elsősorban az iskola változatos oktatási formáinak, a módszerek megújításának, a korszerű tanítási-tanulási folyamat megszervezésének, a közművelődési intézményekkel, üzemekkel kialakított szoros együttműködésnek köszönhető. az a cél azonban, hogy a jövőben még kevesebben szakítsák félbe tanulmányaikat, ennek érdekében a kerületi tanács művelődési osztálya - a pedagógusokkal közösen - további vizsgálatot folytat, részletes felmérést készít az okokról.

az utóbbi években az iskolában javult a tanulmányi eredmény is, különösen az általános iskolai tagozaton. ebben része van a megújított, teszt-, illetve feladatlapos beszámoltatási-vizsgáztatási módszernek, amelyet a tantesület hét, kísérleti-kutatómunkával is foglalkozó tagja dolgozott ki. ezzel a módszerrel megbízhatóbb, objektívebb a végzett munka értékelése és segíti a tanulókat is: csökkenti a vizsgadrukkot, kevesebb lehetőséget ad a szerencsének, fejleszti a gondolkodási képességet, s az írásbeli, a szóbeli kifejező készséget.

a fővárosi szinten is kiemelkedő eredményeket elérő iskolának is gondja azonban, hogy fokozatosan csökken a tanulók száma. míg 1976-ban csaknem 900-an iratkoztak be, addig tavaly alig több mint 600-an, jóllehet az iskolában 90 üzem munkásai tanulnak, hat üzemben pedig kihelyezett osztályokban végezhetik el az általános iskola 7., 8. osztályát. e létszámcsökkenés okai között szerepel a vállalatoknál és üzemeknél a váltakozó műszak-beosztás, illetve az állandóan épülő-szépülő városrész lakosságának cserélődése. évről-évre ugyanis több mint 100 család költözik más kerületből új pesterzsébeti otthonába, és többszáz család más városnegyedben kap új lakást, az építkezésekkel összefüggő bontások miatt. ennek ellenére a következő, 1980-81-es tanévben is 20 új gimnáziumi és két új 7. osztályos indul a xx. kerületi dolgozók gimnáziuma és általános iskolája. /mti/

.-.-
-7-

07

bb.6. falusi kirakodóvásár szentendrén a szabadtéri néprajzi muzeumban

bam/mné/p ká e

1980. augusztus 13.

falusi kirakodóvásárt rendeznek augusztus 20-án szentendrén a szabadtéri néprajzi muzeumban. a hagyományok ápolását szolgáló program során megelevenedik a muzeum kis szatmári faluja, az utca melletti rétet vásárosok sátrai tarkítják majd, ahol sokféle portékát kínálnak az árak. régi szakmák képviselői mutatkoznak be; felvonulnak a gyertyaöntők, a kékfestők, a gyékényesek, a gyógynövényesek, a mézeskalácsosok és még számos, más népi mesterség művelője. közben komédiások szórakoztatják a közönséget. /mti/

--

bb.7. elektromos ivkemence kenyába

i be/sl/p e

1980. augusztus 13.

a kenyai kusco cég, öntődéjének rekonstrukciójához újabb elektromos ivkemencét rendelt a kohászati gyárépítő vállalat-tól, és üzembe helyezéséhez név szerint azokat a szerelésvezetőket kérte, akik hat évvel ezelőtt már felszereltek kenyában egy hasonló kemencét. a magyar szakemberek az öntőde felújításában is részt vesznek, felülvizsgálják a korábban szállított ivkemencét és segítenek áttelepítésében. a 8 millió forint értékű ivkemencét az itthoni sikeres hidegpróba után részegységekre szétszedve kamionnal már útnak indították rijskába, ahonnan hajóval viszik tovább kenyába. /mti/

--

bb.9. főidény a miskolci szörpüzemben

hag/ká/p e

1980. augusztus 13.

elérkezett a csucsidény, naponta két-két és fél vagon gyümölcszörpöt készítenek az erdei termékeket feldolgozó vállalat miskolci üzemében. a vállalat legnagyobb üzemegységébe borsod, hajdu és szabolcs megyéből naponta mintegy két vagon erdei és kerti gyümölcsöt szállítanak és dolgoznak fel késztermékké. a különféle gyümölcsökből a szörpüzemben tizennégy féle ízletes italt készítenek. ezek között megtalálható a szeder, a kökény és a som is. ebben az esztendőben miskolcon összesen hatszázötven vagon különféle szörp készült, és ennek mintegy hatvan százalékát exportra szállítják. a különféle szörpökön kívül, kisebb mennyiségben gyümölcsleveket is gyártanak a miskolci üzemben, ezekből mintegy huszonöt vagonnyit küldenek a megrendelőknek. /mti/

--

-8-

bb.8. munkában a gyorsfektető gép - a budapest - hegyeshalom vasuti fővonal újabb szakaszát építették át

csen/ká/ig e

1980. augusztus 13.

gyorsfektető géppel a budapest - hegyeshalom vasuti fővonal újabb szakaszát építették át. a vonatszerelvénynek is beillő korszerű géprendszert az osztrák államvasutaktól bérelte a MÁV. az óriás gépet 40 főnyi munkásgárda szolgálja ki és naponta átlagosan 2 kilométer hosszúságú sínpálya lefektetésére képes. a nagyforgalmu vasuti fővonalon most az öt-^{ed}tevény és kimle közötti szakasz építése fejeződött be: a két pályán összesen 30 kilométer hosszúságú sínpárt fektettek le.

a budapest - hegyeshalom közötti vasuti fővonal rekonstrukciója jelentősen előrehaladt. a már kész pályaszakaszokon 100 kilométeres sebességgel roboghatnak a vonatok. jelenleg bioske és tatabánya, továbbá győr és az országhatár között dolgoznak jelentős gépi és emberi erők a pálya építésén, az állomások vágányhálózatának korszerűsítésén, valamint az egyéb munkákon. /mti/

--

bb.10. kőmorzsákból műszikla

kász/kz/ig e

1980. augusztus 13.

áll már siklóson az új márványgyár vasbeton szerkezetes épülete, ahol még az idén megkezdődik az értékes kőzet-törmelékének hasznosítása. a kőfaragó és épületszobrászati vállalat tenkesaljai lapfeldolgozó üzemében eddig csak a nagy méretű természetes márványtömbökből készítették a nemes burkolóanyagot, a kőzet „morzsái”, veszendőbe mentek. ezért építették meg az új, hatszáz négyzetméteres üzemcsarnokot, ahol a színes márványdarabokat mesterséges sziklává tömörítik. ezeket azután a valódi tömbökkel azonos módon szeletelik, csiszolják és fényezik. a siklósi márvány-műkö jóval nagyobb szemcséket tartalmaz a hagyományosnál, és új színváltozatokban is megjelenik majd. a sárga, vörös, vagy zöld színekben pompázó alapanyagból ugyanis tetszés szerinti árnyalatokat állíthatnak elő. márványporral és festékkel is színezik a kötőanyagként adagolt cementet, így csak gyakorlott szemmel lehet megállapítani a mesterséges tömbökből készített kőlapokról, hogy jellegzetes, finom rajzu erezeit nem a hegy gyomrában munkálkodó természeti erők, hanem a márványgyár gépei alakították ki. az új eljárással készült burkolóanyag ára ugyanakkor mindössze fele lesz az eredetinek. a jövő év elejétől folyamatosan termelő műkögyár teljessé teszi a lapfeldolgozó üzem kapacitásának kihasználtságát, s az egész dél-dumántult ellátja az olcsóbb épületburkoló anyaggal. /mti/

--

-9-

bb.11. új termékek a győri gardénia csipkefüggönygyárból

mzs/ká/ig e

1980. augusztus 13.

a vásárlók körében rövid idő alatt közkeletűté vált romantikus és modern mintájú szintetikus függönyökhöz jól illő csipke ágytakaró és asztalterítő gyártását kezdték meg a győri gardénia csipkefüggönygyárban. olyan színekben, mintákkal készülnek, amelyek harmonizálnak az ugynevezett jaquard függönyökkel.

az új termékeket a legkorszerűbb kikészítési eljárással állítják elő. a szintetikus kelmet különleges vegyi fürdőbe mártják, s ezzel a víztaszító szálát nedvszívóvá, hidrofillé alakítják. ennek nyomán moshatósági tulajdonságokat kapnak az ágy-, és asztalterítők; beengedik a szálak közé összegyűlt szennyeződéshöz a hatásos mosószereket. a szennytaszító kezelésnek alávetett kelmek a függönyhöz hasonlóan tökéletesen tisztíthatók, s évek múlva is megtartják eredeti színüket.

a takarók és terítők bordűrös, és fodros változatban készülnek, széleiket paszpol díszíti. különböző méretben kerülnek az üzletekbe. /mti/

-.-

bb.12. terményszárítás fáradt olajjal

Lér/ká/ig e

1980. augusztus 13.

a hat község határát egyesítő kemenesaljai uttörő termelőszövetkezetben működő agrárszakemberek tanácsának két fiatal gépészmérnök tagja, erőss-jenő és síkos-lászló eljárást dolgoztak ki a fáradt olaj hasznosítására. ujitásukat bemutatják az országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállításon is. lényege az, hogy az összegyűjtött fáradt olajat megfelelő ülepítés és szűrés után, tüzelőolajjal keverve elégetik a terményszárításban, s ezzel ugyanolyan hatásfokot érnek el, mint a fűtőolajjal. a kiállításon makettel szemléltetik a fáradt olaj felhasználásának működési mechanizmusát.

a szövetkezet tizezer forint ujitási díjjal jutalmazta a két szakembert.

/mti/

- 10 -

07

bb.13. együttműködéssel, társulással gazdaságosabbá tehetnék az autóbuszok kihasználását az üzemek - komárom megyei vizsgálat tapasztalatai

ráb/kz/ig

e

1980. augusztus 13.

rendkívül alacsony és így gazdaságtalan a komárom megyei üzemek, vállalatok tulajdonában lévő autóbuszok kihasználása. a megyei szállítási bizottság kezdeményezésére 120 gazdálkodó egység autóbuszparkjának kihasználását elemezték és ennek alapján sürgetik e kedvezőtlen helyzet megváltoztatását. az ilyen közületi járművek igénybevétele többnyire csak a dolgozók munkába-, illetve hazaszállítására korlátozódik. napközben és a munkaszüneti napokon állnak az autóbuszok, vagy esetenként alkalomszerű szállításokat bonyolítanak le. a megyei vizsgálat szerint az üzemi autóbuszok kihasználása mindössze 22-44 százalékos. a megyében több olyan vállalat van, ahol kizárólag hétvégi kirándulásokra és sportcélokra vásároltak autóbust, amit a vizsgálatba bevont szakemberek pazarlásnak minősítettek. az egyik nagyüzem például kizárólag külföldi delegációk fogadására, illetve üzemlátogatásra vásárolt nagy befogadóképességű autóbust, amivel a vizsgált hónapban egyetlen kilométert sem tettek meg.

a megye 264 üzeme, vállalata tulajdonában lévő 376 autóbusz nagy részének gazdaságosabb kihasználását elősorban az akadályozza, hogy kizárólag saját dolgozóikat szállítják azokkal. azonos útvonalakon több üzem autóbusza közlekedik párhuzamosan. a vizsgálat tapasztalatai alapján most azt javasolják az érintett üzemeknek, hogy egymással társulva oldják meg a munkásszállítást. ilyen módon felszabadulnának gépjárművek, és kevesebb autóbusszal gazdaságosabban oldhatnák meg a dolgozók munkába- és hazaszállítását. azok, a főként kisebb gazdasági egységek, amelyek csak a munkaszüneti napokon veszik igénybe saját járműveiket, bérelhetnék autóbust a volántól. ugyancsak javasolják azoknak a nagyobb vállalatoknak, amelyek nem tudják észszerűen kihasználni munkásszállító járműveiket, hogy vegyék igénybe a volán szerződéses járatait. néhány évvel ezelőtt még jogosan idegenkedtek ettől a vállalatok, mert akkor a volán még nem rendelkezett megfelelő gépparkkal, s ezért nőtt az utóbbi öt évben 380 százalékkal az üzemek tulajdonában lévő autóbuszok száma. most viszont a volán már ki tudná elégíteni az üzemek igényeit is. a szakemberek véleménye szerint a volán szervezésében gazdaságosabbá és pontosabbá válna a megye több térségében a munkásszállítás.

/mti/

07

- 11 -

bb.14. seregélyek a balatoni strandokon

szé/ká/ig e

1980. augusztus 13.

késik a szőlő érése, hiába keresnek élelmet a balaton partján a már csoportokba verődött seregélyek. a több ezer hektáros borvidéken a madarak még elvéve sem találnak érett fürtöket, ezért új élelmiszer források után kutatnak. kora reggelente ellepik a még néptelen strandokat és a köztisztasági dolgozóknak segítve, „önkéntes, munkában”, gyűjtik össze a napozó területeken elszórt gyümölcshulladékot. a balatonfüredi kistelepülés üdülőttelep egy kilométeres hosszúságú partszakaszát reggelente gyakran több ezer seregély „takarítja”, .
/mti/

.-.

bb.15. irtóhadjárat a vérszívók ellen

ráb/kz/ig e

1980. augusztus 13.

ezekben a napokban szokatlan kép fogadja a korán kelő tataiakat, sűrű gomolygó ködpázmák szelik át meg át a város zöldövezetét, a patakok, tavak környékét. ezúttal azonban nem a természetes páralecsapódás okozza a jelenséget, hanem a tatai erdészet emberei keltik a mesterséges ködfelleget, nagyszabású szunyogirtó hadjárat kezdődött ugyanis tatán és környékén, az erdészet dolgozó teherautón, s ha kell gyalogosan járják a parkokat, a várost övező parkerdőket, az öreg-tó nádasa- it, s a cseke-tó körüli ligeteket. nagy teljesítményű berendezésekkel ködszerűen elporlasztott rovarirtó szerrel árasztják el a vérszívókkal fertőzött területeket. a motoros permetező berendezésekből 50 méter távolságra lövelve a szunyogokat és lárváikat egyaránt elpusztító mérge, ami természetesen az emberre és a melegvérű állatokra nem ártalmas.

a szunyogirtási akció 300 hektár területet érint. a munka hatásosságát jól segíti, hogy a köjál szakemberei előzetesen felméri a fertőzött góccokat, elkészítették tata és környékének szunyog-térképét.

az edészet „szunyogágyus”, brigádja augusztus 20-ig többször is megismétli a permetezést. a szakemberek remélik, hogy a nagyszabású irtóhadjárat alaposan megritkíthatja a sokat kellemetlenkedő, támadó kedvű szunyograjokat. /mti/

.-.
-12-

bb.16. az alkotmány napjára készül az ország - munkás-paraszt találkozók, vidám népiünnepélyek, avatások a programban

ö kz/mné um ká e

1980. augusztus 13.

a hagyományokhoz hiven az idén is a munkás-paraszt szövetség jegyében ünnepli meg az ország az alkotmány napját. a nap fő eseményeinek számító munkás-paraszt találkozók sorában a két legnagyobb szabásút borsod, illetve csongrád megyében rendezik. borsodban a miskolc közelében lévő csongrád megyében rendezik. találkozó színhelye. miskolcra és a környező községekből együttesen mintegy 10-12 ezer embert várnak e hagyományos népiünnepélyre, illetve a megnyitása előtt sorra kerülő politikai nagygyűlésre. csongrádban az ópusztaszeri árpád ligetben rendezik meg az egésznapos munkás-paraszt találkozót. a megye városaiából, falvaiból külön autóbuszok viszik a résztvevőket, az előzetes számítások szerint együttesen mintegy 15 000 embert. a honfoglaló fejedelem emlékműve közelében lévő szabadtéri színpadon a magyar néphadsereg művészegyüttese ad majd műsort. a gyermekek szórakoztatásáról bábegyüttesek gondoskodnak. emellett lovasversenyek és bemutatók színesítik a programot. az ünnep alkalmából mezőgazdasági gépkiallitás is nyílik az emlékparkban. gőzeke, századeleji, petróleummal működő traktor, cséplőgép és sok más olyan eszköz kerül közönség elé, amelyeket a fiatalok már csak hallomásból ismernek.

veszprém megyében a megyeszékhelyen, továbbá pápán, balatonfüreden és várapalotán tartanak munkás-paraszt találkozót. tolnában a pakson épülő atomerőmű szocialista brigádjai látják vendégül a termelészövetkezetek tagjait. szolnok megyében, a nagykovácsi városokban - karcagon, kisujszálláson, turkevén és mezőtúron - ugyancsak együtt szegik meg az új búzából sült kenyert az ipari és mezőgazdasági üzemek dolgozói. a székesfehérvári vörösmarty és szabad élet termelészövetkezet tagjai a videoton gyárba, a dunaujvárosi vörös csillag termelészövetkezet gazdái pedig a dunai vasműbe látogatnak. az oroszországi és a tatabányai bányászokat a városkörnyéki községek alkotmány napi ünnepségére hívták meg. hasonló találkozók, közös ünnepségek tucatjait tartják az ország más vidékein, más megyékben is.

hajdu-bihar megyében több mint 50 kulturális rendezvény, különféle bemutató és kiállítás szerepel a nap programjában. heves megyében országos figyelemmel kísért kulturális esemény zajlik le: az alkotmány napi ünnepségek keretében nyitják meg az egri gárdonyi géza színházban a VII. országos akvarell biennálét. bács-kiskun megyében az alkotmány napja lesz a hagyományos kiskun napok megnyitója, nógrádban pedig - hollókőn - palóc szöttek címmel kezdődnek kulturális napok augusztus 20. alkalmából.

/folyt.köv./

- 13 -

7.55/um

8/20

bb. 16. /az alkotmány...1. folyt./um

varsány, nagylóc, rimóc, nógrádsipek lakossága vonul majd szimpompás népviseletben a hollóközi vár közelében sorra kerülő nagygyűlésre. a szabadtéri színpadon folklór műsor lesz, a helyi általános iskolában pedig megnyílik id. szabó istván kossuth-díjas szobrászművész kiállítása. pest megyében ez alkalomból ünnepli meg 700 esztendő jubileumát szob nagyközség. esztergomban hosszú idő után ismét megrendezik a hajdan híres alkotmány napi kirakodó vásárt: a várhegy környékén 100 népművésznek és kisiparosnak jelölnek ki árusító helyet. a mecseki hegyháton fekvő bikali állami gazdaság különféle ágazatainak legkiválóbb dolgozóit a „munka mesterévé”, avatják augusztus 20-án.

mint az ugyancsak hagyomány, szerte az országban együtt ünneplik meg a minden állampolgár egyenlőségét szavatoló alkotmány törvénybe iktatását a magyarok és a nemzetiségiek. e szándék és gyakorlat jegyében kapcsolódik éppen ehhez a naphoz az országos nemzetiségi fesztivál is, amelynek a színhelye az idén a békés megyei gyula lesz. a nagyszabású találkozón minden hazánkban élő nemzetiségi népcsoportot két-két együttes képviseli. leglátványosabb szereplésük az augusztus 19-én sorra kerülő menettánc és az ugyanerre a napra tervezett gálaműsor lesz. somogyban, baracson és lakócsán rendeznek nemzetiségi napot délszláv, német és a szomszédos jugoszláviából érkező népi együttesek részvételével. a zalai délszláv nemzetiségi napok augusztus 20-hoz kapcsolódó zárórendezvényeinek az országhatármenti murakeresztur lesz a központja. a győr-sopron megyei bezenyén az alkotmány napi ünnepek keretében nyitják meg a délszláv helytörténeti gyűjteménynek otthont adó nemzetiségi tájházat.

az ünnepeinkhez immár elválaszthatatlanul hozzátartozó avatások listája is rendkívül gazdag, és a tanév közelsége miatt külön örvendetes, hogy az átadásra kerülő új létesítmények között sok az iskola. új oktatási intézménnyel gazdagodik a baranya megyei hosszuhetény, a bács-kiskun megyei kunfehértó és bugac, borsod megyében lenínváros és kazincbarcika, fejér megyében dunaújváros, ahol egyszerre két 16 tantermes általános iskolát avatnak fel, továbbá a nógrád megyei szécsény, a pest megyei mende, dabas és szentlőrinc-káta, valamint a szolnok megyei kisujszállás. zala megyében lenti és páka község, szabolcs-szatmárban pedig nyírbogát kap új iskolát. több községben és városban pedig a meglévő iskolák bővítése fejeződik be az ünnepre.

/folyt.köv./

- 14 -

8.00/um

905
9/20

bb. 16. /az alkotmány...2. folyt./um

óvodát nagykanizsán, szentgotthárdon, simaságon, szolnokon, kunszentmártonban, karcagon, vácott, nagykovácsiban, gyöngyösön, egerben, hajduböszörményben és harkakötönyben, bölcsődét pedig gyöngyösön és vácott avatnak az idei alkotmány napi ünnepek keretében. az egészségügyi intézmény-hálózat gyarapodását tekintve különösen jelentős a szigetvári kórház 240 millió forintos költséggel létrehozott új részlegének átadása. az intézményben 22 orvos és 80 ápoló kezdi meg 330 fekvőbeteg gyógyítását, gondozását. zalakaros és gelse községben fogorvosi rendelő, kelebián pedig új rendelőintézet nyílik az ünnepen. hévízen ez alkalommal adják majd át rendeltetésének a 396 ágyas új bányász gyógyüdülőt.

a vas megyei körmenden az alkotmány napját köszöntő ünnepi gyűlés után avatják fel a 86. számú főútvonal várost elkerülő új szakaszát és az ehhez tartozó két új hidat. kemenespálfán, az új vízmű felavatásával megoldódik a lakosság egészséges ivóvízzel történő ellátása, s ugyanilyen eseményre kerül sor a pest megyei albertirsán is. putnokon 24 bányászlakást, gödöllőn 60 lakást, debrecenben áruházat, győrött pedig új merkur telepet adnak át rendeltetésének. zalabéren megnyitják a község szép új művelődési otthonát, a kőszeghegyaljai velemben pedig a tárgyformáló stúdiót - a népművészek alkotó házát. /mti/

..-

bb. 17. balesetek

zsu pr

1980. augusztus 13.

jászládány belterületén kun istván 29 éves tsz tag, helyi lakos motorkecskájával egy kanyarban az olajfoltos uttesten megcsuszott, felborult, majd egy telefonoszlopnak ütközött. kun istván olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt.

kalocsa külterületén dardos nándor 39 éves bazáros, bajai lakos, személygépkocsijával az utpadkára hajtott, majd a kormányt visszarántotta, melynek következtében a gépkocsi átsodródott az uttest bal oldalára, és összeütközött a vele szemben haladó autóbussznak. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője és két utasa, dardos jános 67 éves nyugdíjas, valamint dardos nándorné 37 éves bazáros, bajai lakosok a helyszínen meghaltak. az autóbussz vezetője és két utasa könnyű sérülést szenvedett. a baleset okát szakértő bevonásával vizsgálja a rendőrség.

/folyt.köv./

10.25/zsu

11/20

-15-

bb.17./balesetek ... folyt./zsu

a zala megyei toronyszentmiklóson tóth zoltán 30 éves előadó, lovászi lakos személygépkocsijával elütötte a 4 éves orsos zsoldot, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

röszkén egy személygépkocsi elütötte az 5 esztendős jászberényi fülöp krisztiánt, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kisgyermek figyelmetlenül szaladt a személygépkocsi elé. a rendőrség tovább folytatja a baleset vizsgálatát./mti/

-. -

bb.18. jókor jött az eső, felüdült a határ csongrádban

tób/ká/zsu pr

1980. augusztus 13.

csongrád megye - nem úgy, mint az ország más vidékei - a nyári hónapokban nagyon kevés esőt kapott. csaknem 40 milliméter csapadékkal maradt eddig adós a természet. a három hete tartó aszály után szerdán hajnalban sokat érő, vidékenként változó erejű záporok áztatták, üdítették fel a határt. jókor jött az eső, hiszen a kukorica levelei a homokföldeken már sárgulni kezdtek és a 3000 hektáron ültetett, illetve vetett másodnövények ugyancsak megsínylelték az aszályt főleg az öntözetlen területeken. a takarmánynövényeken és a zöldségféléken még nagyon sokat segíthet a mostani csapadék. a több mint 5000 hektáros szegedi fűszerpaprika termelő tájkeretben az aszálytól meggyötört növényállományt szemmel láthatóan felfrissítette az éltető nedvesség. a cukorrépa terméshozamát szintén számottevően növelheti a csapadék./mti/

-. -

bb.19. automata szerelősor a zala butorgyárban

tóa/ká/zsu pr

1980. augusztus 13.

a zalaegerszegi zala butorgyárban - a butoriparban elsőként automata szerelősoron készülnek a gyár közismert szekrény sorai. a termelékenység-növelő, a minőséget javító és a munka hatékonyságát fokozó automatizálás a gyár fejlesztési szakembereinek és a butoripari fejlesztési intézet közös munkájának eredménye. a szerelőkhöz programozással görgősor juttatja el az alkatrészeket, s az automatikák egyidejűleg meőzzák is, így hibás, sérült alkatrészt nem építhetnek be. a szerelősor végén külön berendezés helyezi rakodólapra a kész butort./mti/

-. -

11.25/zsu

-16-

12/80

bb.20. postaforgalmi gépjárműtelepet adtak át sopronban

cser/ká/zsu pr

1980. augusztus 13.

postaforgalmi gépjárműtelepet adtak át szerdán sopronban. a hatvan gépkocsi javítására alkalmas telepet a legkorszerűbb berendezésekkel szerelték fel. építése 40 millió forintba került. a három megyére - győr-sopron, vas, veszprém - kiterjedő hatáskörű soproni postaigazgatóság csaknem 400 gépkocsit üzemeltet, így a most átadott telep sokat segít a szállítások zavartalan lebonyolításában.

a gépjármű telep az első üteme egy nagyobb arányú fejlesztésnek. később műszaki és oktatási bázist hoznak létre, berendezkednek a hírközlő eszközök javítására is./mti/

-. -

bb.21. bezárta kapuit a savaria nyári egyetem

Lér/ká/zsu pr

1980. augusztus 13.

szerdán szombathelyen bezárta kapuit a savaria urbanisztikai nyári egyetem: az ünnepélyes diplomaosztás után bucsúztak vas megyétől, illetve az ősi savariától az egyetem vendégei.

az idei kurzusra hazánk minden részéből, valamint ausztriából, bulgáriából, jugoszláviából, az ndk-ból, olaszországból és a szovjetunióból érkeztek hallgatók. alaptémaként a korszerű lakótelepekkel foglalkoztak, előadásokat hallgattak, kerekasztal-beszélgetéseket folytattak a telepszerű lakásépítésről, a lakótelepek fenntartási, üzemeltetési gondjairól, a paneles lakásépítésről, a lakótelepek jellegzetes szociológiai problémáiról.

a nyári egyetem keretén belül megrendezték a magyar városok fórumát, amelyen a lakótelepek kialakításával kapcsolatos tanácsai feladatokkal foglalkoztak. a fórumon a minisztériumok, az ifjusági szervezetek és az illetékes főhatóságok vezetői is résztvettek.

/folyt.köv./

11.30/zsu

-17-

12/80

bb.21./bezárta ... folyt./zsu

az egyhetes program módot adott vas és a környező megyék megismerésére, a személyes, baráti kapcsolatok bővítésére. a hallgatók több kulturális műsoron vettek részt, kirándultak a balatonra, sárvárra, kőszegre, jákra, bük-fürdőre, az őrségbe, ismerkedtek szombathellyel.

a savaria nyári egyetem jövőre a tizennegyedik alkalommal várja hallgatóit. a következő esztendő urbanisztikai témája „az építész szerepe és felelőssége a város fejlesztésében, címet viseli./mti/

-. -

bb.22. lengyel és ndk-beli mezőgazdasági főiskolások kaposvári gyakorlaton

káp/ká/zsu pr

1980. augusztus 13.

négy lengyel és ndk-beli mezőgazdasági főiskola 40 hallgatója érkezett szerdán kaposvárra, szakmai gyakorlatra.

a kaposvári mezőgazdasági főiskola évek óta baráti kapcsolatot tart lengyelországi és ndk-beli hasonló intézményekkel. ennek keretében minden év nyarán főiskolai hallgatók cseréjét bonyolítják le. az idén a kaposvári mezőgazdasági főiskola 40 hallgatója vett részt a wroclawi mezőgazdasági akadémia, az olsztyn-i mezőgazdasági és műszaki főiskola, valamint a zierow-i agrármérnökképző főiskola és a lipcsei karl-marx egyetem állattenyésztési kara vendégeként három hetes gyakorlaton, szakmai tapasztalatcserén. ezt a látogatást viszo- nozzák most a baráti országok fiataljai, akik tíz napot a kaposvári mezőgazdasági főiskola állattenyésztési kísérleti telepén töltenek, majd állami gazdaságokban, termelőszövetke- zetekben szakmai tapasztalatcserén vesznek részt./mti/

-. -

bb.23. próbaüzem a zagyvarékas baromfi feldolgozóban

end/ká/zsu pr

1980. augusztus 13.

megkezdődött a próbaüzem szolnok megye egyik legjelen- tőbb új élelmiszeripari létesítményében, a zagyvarékas béke- tsz baromfifeldolgozójában. a félmilliárd forint költséggel épült komplexum évi 25 ezer tonna szárnyas, liba, kacska, csirke vágására, tisztítására és csomagolására alkalmas. a baromfit az agrocoop termelési és tenyésztési rendszer taggazdasági szállít- ják, s azt korszerű automata géprendszer, szállítószalag, vágó- gép, belsőrészkivétel, osztályozó és csomagoló dolgozza fel. az áru zagyvarékas emblémával kerül forgalomba./mti/

11.40/zsu

-. -
-18-

12.15/20

bb.24. prémiummegvonás a lassu ügyintézésért - vállalatközi börze - eszmei díjazás helyett gazdaságossági számítások - van módszer az ujitókedv fellendítésére

ö/mg/hag/end/cser/sz/mné/sl/zsu pr

1980. augusztus 13.

sokhelyütt megcsappant az ujitókedv, főként az ipari ágazatokban. ennek oka - amint azt nemrégiben a minisztertanács ülésén is megállapították - a vállalati érdekeltség és az ujitó mozgalom ellentmondásos kapcsolatában gyökerezik. a vállalatoknak hosszú távon ugyan érdeke az ujitások hasznosítása, rövid távon azonban nem: az ujitók díjazása ugyanis a dolgozók bér-, és jövedelemforrásait apasztja, így aztán a vállalatok nem ösztönzik kellőképpen az ujitókat, aminek okán lankad az ujitókedv. a minisztertanács állásfoglalása alapján a szakemberek már keresik az ujitómozgalom korszerűsítésének lehetőségeit, ám ez a munka több hónapig is eltart. a vállalatoknak viszont a jelenlegi helyzetben is kutatniuk kell azokat a módszereket, amelyekkel hasznosíthatják az ujitómozgalom tartalékait. néhány vállalat jó példája bizonyítja, hogy ez az erőfeszítés az ellentmondások közepette is eredménnyel járhat.

a jászberényi hűtőgépgyár például ama ritka vállalatok közé tartozik, ahol az ujitómozgalom várható eredményeit a gazdasági tervezés szerves részének tekintik. a tervezéskor azért számolhatnak csaknem ezer fizikai munkás, illetve műszaki ujitókedvvel, mert hathatós, ugyanakkor egyszerű ösztönzési formákat dolgoztak ki. a vállalatnak ezidőtájt olyan ujitásokra van szüksége, melyek bevezetésével normaórát takaríthatnak meg a termelő üzemekben. az anyagi ösztönzés lényege: az ujitó megkapja a normaóra-megtakarítás összegének 5 százalékát, s ezen felül még minden egyes normaóra-csökkenés után 5 forintot vehet fel a pénztárban. az ujitó nemcsak hogy ujit, de egyúttal ki is számolhatja, mit ér a munkája a vállalatnak és neki. a módszer eredményességének egyik tárgyi bizonyítéka, az a két és fél millió forint éves hasznót - negyedmil- lió forintnál is több bérmegtakarítást - hozó félautomata be- rendezés, amely a hűtőszekrények huzalpolcainak készítésére alkalmazható.

/folyt.köv./

12.10/zsu

-19-

13.10/20

bb.24./prémiummegvonás ... f.lyt./zsu

az észak-magyarországi vegyiművekben rájöttek arra, hogy jó, ha nemcsak az ujitókat, de a szakvéleményezőket is érdekeltté teszik. a bíráló tíz napot kap arra, hogy szakvéleményezze az ujitást. ha határidőre elkészül, akkor 50 forint prémiumhoz jut, ha viszont késik, napenként ugyanennyivel csökkentik az esedékes prémiumát. ugyanez: a módszert alkalmazzák az ujitások bevezetésénél is. az illetékes vezetőknek öt nap alatt választ kell adnia, hogy bevezethető-e az ujitás vagy sem. száz-száz forintja bánja, ha túllépi a határidőt. a közvetlen anyagi érdekeltség nyomán meggyorsult az akták utja, s míg egy évvel ezelőtt még minden második javaslat hónapokig az asztalfiókban porosodott, ma már 10 ujitás közül 9-et idejében értékelnek. az, hogy egy hasznos javaslat akár egy hónapon belül is megvalósulhat, felkelte a dolgozók érdeklődését.

az országos statisztikák szerint az elfogadott ujitások 77 százaléknál mellőzik a gazdaságossági számításokat, s kényelmességből inkább eszmei díjjal jutalmazzák az ujitót. az autófenntartóipari trösztnél új módszert vezettek be, ami arra készíti a tröszt 14 gyárát, hogy ha lehet, akkor gazdaságossági számítások alapján fizessen az ujitónak. az üzemek közötti ujitási verseny értékelésénél az az első, hogy megnézik, mérhető haszon alapján díjazták-e az ujitót. igaz ugyan, hogy a dolgozók többsége inkább az eszmei díjat kedveli - mert azt azonnal fizetik - épp ezért az afit-nál a várható éves haszon alapján előleget is adnak az elfogadott ötletekre; nem kell egy évet várni a pénzre.

egy-egy ujitás akkor válik igazán népgazdasági értéké, ha nemcsak egyetlen vállalatnál vezetik be. a tapasztalatok szerint azonban a megvalósítható ujitásoknak alig egy százaléka jut gyárkapun kívülre. a kivétel győr-sopron megye, ahol a szak-szervezetek megyei tanácsának kezdeményezésére tavasztól rendre felajánlják egymásnak a vállalatok hasznosítható ötleteiket. a „börze-sorozat”, első eredménye: a megye 67 gazdálkodó egysége 300 ujitást ajánlott fel más vállalatoknak, ezekből 200-at elfogadtak, 50-et pedig már be is vezettek. már csak azért is jelentős kezdeményezésről van szó, mert tavaly az egész országban mindössze 700 ujitást adtak át egymásnak a vállalatok.

/folyt. köv./

12.15/zsu

13/20

-20-

bb.24./prémiummegvonás ... 2. folyt./zsu

a csepel vas- és fémművek gyakorlata azt bizonyítja, hogy az ujitások szelektálásával is kiaknázható a mozgalomban szunnyadó tartalékok egy része.

azoknak az ujitási javaslatoknak biztosítanak zöld utat, amelyek rövid idő alatt megvalósulnak, s hosszabb távon is nyereségesek. a jármű- és konfekcióipari gyárban például néhány hét alatt valósult meg egy olyan ujitás, amely évente 400 tonna alkatrész utólagos részlegmunkálását teszi szükségtelemmé. egy ifjusági szocialista brigád ugyanis olyan edzési eljárást dolgozott ki, amely korrozioállóvá teszi a munkadarabokat. így nem kell a távoli megmunkáló üzembe szállítani az alkatrészeket. a vállalatnak megérte, hogy elfogadták és díjazták az ujitást, mert évente félmillió forinttal csökkennek a költségek./mti/

--

bb.26. időjárásjelentés

um

1980. augusztus 13.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 13-án, szerdán délben:

keleten többfelé zápor, zivatar

európa északi felén ciklonok okoznak változékony, csapadékos időjárást. az atlanti-óceán fölött lévő alacsony nyomású légörvény hatására meleg, nedves levegő éri el a brit szigeteket, s emiatt ott sokfelé esik az eső, és kissé erősödik a nappali fölmelegedés. a német-lengyel síkság, valamint az alpok és a kárpátok térsége fölé északnyugat felől nagy sebességgel hűvös léghullámok érkeznek. ezért az említett területeken többfelé alakul ki zápor, zivatar, hűvös, szeles az idő. az ilyenkor szokásosnál több fokkal alacsonyabb a hőmérséklet a szovjetunió európai területén is, és záporok teszik változékonyá az időjárást. csak délnyugat-európában, valamint a fekete-tenger vidékén sok a napsütés, a hőmérséklet csúcserkéke pedig általában 25, 30 fok között van.

házánkban kedden változóan felhős idő volt, 2, 11 órán át sütött a nap. főként az északi vidékeken alakult ki napközben helyenként futó eső, zápor. a késő délutáni óráktól kezdve északnyugat felől egyre több helyen nőtt meg a felhőzet, és záporok, zivatarok alakultak ki.

/folyt. köv./
13.15/um

13/20

- 21 -

bb. 26. /időjárásjelentés... folyt./um

a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában 1 és 10 mm között volt, de helyenként 10-20, sőt hajdudorogon 26, sopronhorpácson és fűgödön 30, letenyén 33, tiszakécskén pedig 34 mm eső esett. a késő délutáni óráktól sokfelé megerősödött az északnyugati szél. a hőmérséklet kora délután északnyugaton és északkeleten 22, 26, másutt 26,30 fok között volt. szerda hajnalra 12, 17 fokig hűlt le a levegő.

ma délelőtt keleten erősen felhős maradt az ég, míg az ország többi részén több ízben is felszakadozott a felhőzet. északkeleten néhány helyről záport, zivatar jelentettek. az északnyugati szél sokfelé erős, a dunántúlon helyenként viharos volt. a hőmérséklet az ország területén 11 órakor 15 és 20 fok között váltakozott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 22,0 fok volt, ez 0,6 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 18 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1009 mb, gyengén emelkedik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 22 fok volt.

a duna vizállása budapestnél: 342 cm, 19,8 fok a víz hőmérséklete.

várható időjárás csütörtök estig:

keleten általában erősen, másutt változóan felhős idő. keleten többfelé, nyugaton elszórtan zápor, zivatar, élénk, sokfelé erős északi szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 11, 16 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön keleten 20, máshol 25 fok körül. /mti/

-. -

bb. 25. tolna megyében is végeztek a buza aratásával

blb/um ká pr

1980. augusztus 13.

tolna megyében szerdára befejezték a buza, a rozs, a tavaszi árpa, valamint a vetőmagnak termesztett borsó és a káposztarepce betakarítását. a megye állami gazdaságaiban és tsz-eiben több mint hatvanezer hektárról aratták le az őszi búzát. az erőgépeket most a tarlómunkákhoz csoportosították át. a keddről szerdára virradó éjszaka lehullott mintegy tíz milliméteres csendes eső megyszerte felüdítette a határt, jót tett a kapásnövényeknek, s könnyítette a talajmunkákat. /mti/

-. -

13.25/um

- 22 -

1130
10

bb. 27. számítástechnika a közlekedésben - befejeződött a számítástechnikai nyári egyetem székesfehérváron

zsi/ká/zsu ie

1980. augusztus 13.

a számítástechnika kiterjedt alkalmazása a hatodik ötéves tervidőszakban elősegíti a közlekedési nagyvállalatok szervezettebb működését és várhatóan

3,5 milliárd forint értékű nyereségnövekedést eredményez - jelentették be szerdán székesfehérváron, a számítástechnikai nyári egyetem záróelőadásán. a két hetes előadássorozaton a hazai szállítás és hírközlés számítástechnikai eredményeit és lehetőségeit összegezték. elmondták, hogy a máv-nál a határforgalmi és rendezőpályaudvari információs rendszerek kiépítése felére csökkenti majd a kocsirendezési időt a nagyobb teherpályaudvarokon, s ezzel országosan 4-5 százalékkal javul a kocsiforduló, valamint 10 százalékkal a mozdonykihasználás. a postánál az ügyvitelgépítés mellett nagy előrelépést jelent majd a pénzügyi átutalási rendszer számítógépes irányítása, könyvelése, ami jelentősen meggyorsítja majd az országos pénzforgalmat. a volán tröszt a korábbi számítógépes fuvarozási rendszerek tökéletesítésével vállalati adatbázisokat alakít ki, javítja a fuvarszerzést, a kocsikihasználást, az autófenntartó ipari tröszt /afit/ a számítástechnika révén jobb alkatrészellátást és gyorsabb gépkocsijavítást ígér a következő ötéves tervben. /mti/

-. -

bb. 28. gyümölcsöző testvérmegyei kapcsolat bács-kiskun és a krími terület között - a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

lász/ká/zsu ie

1980. augusztus 13.

minden területen tervszerűbbé váltak bács-kiskun megye területi, városi testvérkapcsolatai - állapították meg szerdán kecskeméten, a megyei tanács végrehajtó bizottsági ülésén. kölcsönös együttműködés alakult ki a szovjetunióbeli krími területtel, a jugoszláviai vajdasági autonóm és az olaszországi modenai tartománnyal, valamint a romániai alba megyével. ezen belül formálódtak a testvérvárosi és intézményi kontaktusok.

/folyt.köv./

14.00/zsu

-23-

1530
07

bb.28./gyümölcsöző ... folyt./zsu

a nemzetközi kapcsolatok közül a legrégebb - kerekén husz éves - bács-kiskun megye és a krimi terület együttműködése, a két évtized alatt a barátságot közös rendezvények, szakembercserék, gazdasági és tudományos együttműködések erősítették. a vállalatok a munkakapcsolatok során átadták egymásnak a termelési tapasztalatokat, s kicserélték véleményüket a kulturális, a tudományos és az oktatási intézmények is. a szimferopol és kecskemét közötti testvérvárosi kapcsolat eredménye a közigazgatásban, a tanácsai irányításban mérhető le leginkább. szimferopoli példára alkalmazzák kecskeméten a nyílt várospolitikát, a lakosok bevonását a városépítészebe, a lakáselosztásba, s az ottani tapasztalatok alapján alakították ki a kicsinyek kresz-parkjait kecskeméten.

a jugoszláviai vajdasággal hasonlóképpen sokrétű a közös tevékenység. élénk a kishatármenti áruforgalom, gyakori az együttes sport és kulturális rendezvény, hosszútávú munkaprogramban is megállapodtak a bács megyeiek a vajdasági autonóm tartománnyal. ennek alapján a többi között 1000-2000 tonna évi kapacitásu, jugoszláv technológiával dolgozó fagyaltgyár épül majd baján. a romániai alba megyével elsősorban a kulturális kapcsolatok gyümölcsözőek. az olaszországi modenai tartományi hivatallal kötött barátsági együttműködési szerződés keretében rendszeres az ipari szövetkezetek közötti szakmai kapcsolat.

a végrehajtó bizottság a testvérmegyei kapcsolatok továbbfejlesztését javasolja. szorgalmazza a gazdaságok, vállalatok, intézmények együttműködésének sokrétűbb, tartalmasabb és tervszerűbb kihasználását. indokoltnak tartja a színházak, zenekarok, művészeti csoportok, alkotóművészek kölcsönös cseréjének további bővítését./mti/

-.-

bb.29. benke valéria látogatása a halásztelki építőtáborban

bam/mné/ká/zsu ie

1980. augusztus 13.

benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja, a társadalmi szemle szerkesztőbizottságának elnöke szerdán pest megyébe látogatott. elkísérte deák gábor, az mszmp kb tagja, a kisz központi bizottságának titkára.

/folyt.köv./

14.05/zsu

-24-

15-35
07

bb.29./benke ... folyt./zsu

a vendéget a megyei pártbizottság budapesti székházában arató andrás titkár fogadta. ezután a politikai bizottság tagja a kertészeti egyetem halásztelki tangazdaságát kereste fel, ahol elsősorban az építőtábor középiskolásainak munkájáról tájékozódott.

a megyei kisz bizottság, a tangazdaság és a „nagy ilona” építőtábor vezetői a többi között elmondották, hogy immár hagyomány: a megye középiskolásai központi építőtáborokban vesznek részt, - az idén mintegy 1900-an - pest megyébe viszont az ország más részeiből érkeznek tettekesz ifjak. halásztelken jelenleg 128 lány dolgozik, somogy megyei szakközépiskolából és szakmunkásképző intézetekből érkeztek. munkájukra nagy szüksége van az 5600 hektáron gazdálkodó mezőgazdasági nagyüzemnek. az előző turnusbeliekkel együtt nekik is köszönhető, hogy a 200 hektáros gyümölcsös termésének mintegy 70 százalékát külföldre szállíthatják.

benke valéria megtekintette a lányok szálláshelyét, majd a korszerűen telepített, csepegtető eljárással öntözött almáskertet, s elbeszélgetett az építőtábor ott dolgozó fiataljaival./mti/

-.-

bb.30. a belöldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 14 óráig

um

1980. augusztus 13.

1. tudnivalók a tanulók bérletigazolványáról
2. idej filmbemutatói körkép
3. magvető könyvsorozatok
4. könyvek külföldi megrendelésre
5. mérleg a dolgozók tanulásáról a xx. kerületben
6. falusi kirakodóvásár lesz szentendrén
7. elektromos ivkemence kenyába
8. újabb szakasz a budapest-hegyeshalom vasuti főútvonalon
9. fődény a miskolci szörpüzemben
10. új üzem siklóson: kőmorzsákból műszikla

/folyt.köv./

14.10/um

-25-

14.10
ka

bb.30./a bel földi ... folyt./um

11. új gardénia csipkefüggöny termékek
12. terményszárítás fáradt olajjal
13. komárom megyei vizsgálat az autóbuszok kihasználásáról
14. seregélyek a balatoni strandokon
15. szunyogirtás tatán
16. alkotmánynapra készül az ország /4.jav./
17. balesetek
18. jót tett az eső a csongrádi határban /5.jav./
19. automata szerelősor a zala butorgyárban /6.jav./
20. postaforgalmi gépjárműtelepet adtak át sopronban
21. bezárta kapuit a savaria nyári egyetem
22. külföldi mezőgazdasági szakemberek gyakorlata kaposvárott
23. próbáizem a zagyvarékas baromfi feldolgozóban
24. körkép az ujtómozgalomról
25. tolna megyében végeztek a buza aratásával
26. időjárásjelentés
27. befejeződött a számítástechnikai nyári egyetem szfehérvárott /9.jav./
28. bács-kiskun megyei tanács vb. ülése: testvérmegyei kapcsolatok
29. benke valéria látogatása pest megyében /18.jav./
30. hírjegyzék

--

bb 31. eredményesen zárult a külföldi magyar könyvtárosok budapesti tanácskozása

t of/z um dg

1980. augusztus 13.

szerdán befejezte munkáját a nyugat-európai országokban, valamint az egyesült államokban és kanadában élő és dolgozó magyar könyvtárosok első budapesti tanácskozása. a magyarok világszövetségének mintegy félszáz vendége hazai könyvtárosokkal együtt vett részt a háromnapos szakmai tapasztalatcserén, amelyen számbavették a külföldi nagy könyvtárakban működő magyar, illetve magyar vonatkozású szépirodalmi és tudományos műveket őrző gyűjteményi részlegek helyzetét.

/folyt.köv./

- 26 -

14.45/um

15⁰⁷

bb 31. /eredményesen zárult...1.folyt./um

- egyértelműen sikeres volt ez a szakmai találkozó, amelynek résztvevői a következő napokban magyarországi tanulmányutra is hivatalosan, megtekintik a legnagyobb hazai közgyűjteményeket, személyesen is tájékozódhatnak az itthoni könyvtárügy helyzetéről, gyakorlatáról - mondta az mti tudósítójának adott nyilatkozatában dr. béky-halász iván, a torontói egyetemi könyvtár magyar részlegének főkönyvtárosa, aki most egy évig az országos levéltárban történeti kutatásokat folytat a kanadai magyarsággal kapcsolatban. - közös véleményünk itthoni kollégáinkkal, hogy ezt az eszmecserét a későbbiekben folytatni kell, mert érdemes. hasonló jellegű újabb összejövetelekre gondolunk, de a most kialakított, szélesebb körű személyes ismeretségre építve már nemcsak plenáris formában, hanem sokkal inkább szakmai csoportokban - műhelymunkát végezve. sokféle szakterületre van a könyvtárosi tevékenységnek, így kisebb kollektívákban majd érdemibb, a napi munkánkhoz is használható szakmai segítséget is adhatnak az ilyen találkozók.

a kanadai magyar könyvtáros elmondta azt is, hogy a torontói egyetemi könyvtár magyar gyűjteményét az utóbbi 13 év alatt mintegy 200-nál több mint 15 ezer kötetesre gyarapították. /mti/

--

bb 32. széles körű társadalmi vitára bocsátják a vi. ötéves terv elképzeléseit - s. hegedüs lászló nyilatkozata

i ma/se um ie

1980. augusztus 13.

-vége felé közeledik az v. ötéves terv időszaka, s már szinte bizonyossággal állapítható meg, hogy a lakosság, a legszélesebb rétegek cselekvő módon azonosultak a terv céljaival - hangsúlyozta s. hegedüs lászló a hazafias népfront országos tanácsának titkára mélykúti attilának, az mti munkatársának adott nyilatkozatában. - úgy véljük, ez az azonosulás, a tevékeny közreműködés nem utolsósorban annak is köszönhető, hogy a tervet annak idején országos vitára a lakosság elé bocsátottuk, az utóbbi fél évtizedben a társadalom továbbfejlődött, nyilvánvaló tehát, hogy a vi. ötéves terv elképzeléseinek társadalmi vitáját a korábbinál is magasabb színvonalon kell megtartani.

/folyt.köv./
14.55/um

- 27 -

15⁰⁷

bb.30./a bel földi ... folyt./um

11. új gardénia csipkefüggöny termékek
12. terményszáritás fáradt olajjal
13. komárom megyei vizsgálat az autóbuszok kihasználásáról
14. seregélyek a balatoni strandokon
15. szunyogirtás tatán
16. alkotmánynapra készül az ország /4.jav./
17. balesetek
18. jót tett az eső a csongrádi határban /5.jav./
19. automata szerelősor a zala butorgyárban /6.jav./
20. postaforgalmi gépjárműtelepet adtak át sopronban
21. bezárta kapuit a savaria nyári egyetem
22. külföldi mezőgazdasági szakemberek gyakorlata kaposvárrott
23. próbaüzem a zagyvarékasi baromfi feldolgozóban
24. körkép az ujitómozgalomról
25. tolna megyében végeztek a buza aratásával
26. időjárásjelentés
27. befejeződött a számítástechnikai nyári egyetem szfehérvárrott /7.jav./
28. bács-kiskun megyei tanács vb. ülése: testvérmegyei kapcsolatok
29. benke valéria látogatása pest megyében /8.jav./
30. hírjegyzék

-. -

bb 31. eredményesen zárult a külföldi magyar könyvtárosok budapesti tanácskozása

t of/z um dg

1980. augusztus 13.

Szerdán befejezte munkáját a nyugat-európai országokban, valamint az egyesült államokban és kanadában élő és dolgozó magyar könyvtárosok első budapesti tanácskozása. A magyarok világszövetségének mintegy félszáz vendége hazai könyvtárosokkal együtt vett részt a háromnapos szakmai tapasztalatcserén, amelyen szívbavették a külföldi nagy könyvtárakban működő magyar, illetve magyar vonatkozású szépirodalmi és tudományos műveket őrző gyűjteményi részlegek helyzetét.

/folyt.köv./

- 26 -

14.45/um

15.07

bb 31. /eredményesen zárult...1.folyt./um

- egyértelműen sikeres volt ez a szakmai találkozó, amelynek résztvevői a következő napokban magyarországi tanulmányutra is hivatalosan, megtekintik a legnagyobb hazai közgyűjteményeket, személyesen is tájékozódhatnak az itthoni könyvtárügy helyzetéről, gyakorlatáról - mondta az mti tudósítójának adott nyilatkozatában dr. béky-halász iván, a torontói egyetemi könyvtár magyar részlegének főkönyvtárosa, aki most egy évig az országos levéltárban történeti kutatásokat folytat a kanadai magyarsággal kapcsolatban. - közös véleményünk itthoni kollégáinkkal, hogy ezt az eszmecserét a későbbiekben folytatni kell, mert érdemes. hasonló jellegű újabb összejövetelekre gondolunk, de a most kialakított, szélesebb körű személyes ismeretségre építve már nemcsak plenáris formában, hanem sokkal inkább szakmai csoportokban - műhelymunkát végezve. sokféle szakterületre van a könyvtárosi tevékenységnek, így kisebb körlektívákban majd érdemibb, a napi munkánkhoz is használható szakmai segítséget is adhatnak az ilyen találkozók.

a kanadai magyar könyvtáros elmondta azt is, hogy a torontói egyetemi könyvtár magyar gyűjteményét az utóbbi 13 év alatt mintegy 200-nál több mint 15 ezer kötetesre gyarapították. /mti/

-. -

bb 32. széles körű társadalmi vitára bocsátják a vi. ötéves terv elképzeléseit - s. hegedüs lászló nyilatkozata

i ma/se um ie

1980. augusztus 13.

- vége felé közeledik az v. ötéves terv időszaka, s már szinte bizonyossággal állapítható meg, hogy a lakosság, a legszélesebb rétegek cselekvő módon azonosultak a terv céljaival - hangsúlyozta s. hegedüs lászló a hazafias népfront országos tanácsának titkára mélykúti attilának, az mti munkatársának adott nyilatkozatában. - úgy véljük, ez az azonosulás, a tevékeny közreműködés, nem utolsósorban annak is köszönhető, hogy a tervet annak idején országos vitára a lakosság elé bocsátottuk, az utóbbi fél évtizedben a társadalom továbbfejlődött, nyilvánvaló tehát, hogy a vi. ötéves terv elképzeléseinek társadalmi vitáját a korábbinál is magasabb színvonalon kell megtartani.

/folyt.köv./

- 27 -

14.55/um

15.07

- a mi politikánkat a nyíltság jellemzi, amelyet egyebek között az is bizonyít, hogy az ötéves tervhez hasonlóan fontos, ugymond kényes kérdéseket is minden alkalommal a közvélemény elé tartunk. s túl az elképzelések megismertetésén, olyan véleményekben, javaslatokban kamatozik az ilyen párbeszéd, amelyeket az alternatívák mérlegelésekor, a terv végleges elkészítésekor figyelembe kell venni. ami a lakosság hozzáértését illeti: a dolgok részletes ismerete, illetve megértése és minősítése között lényeges különbség van. egy televíziószerelő másképp nézi a készüléket, mint az, aki használja. de ettől még a döntő szót a televízióról nem a műszerész, hanem használója mondja ki. a legbonyolultabb tervkonceptiókról is tehát a megvalósítónak, a hasznát élvezőnek, egyszerűen a társadalomnak van perdöntő véleménye. a szakértőknek viszont feladata, hogy a gazdaság működésének összefüggéseit, lényegét érthetően megismertessék.

- mindegyre a népfront soron következő kongresszusának még az idén megkezdődő előkészítő szakasza, a községi, városi népfront választás. széles körű lehetőséget nyújt. a korábbiakhoz hasonlóan megkérjük a kormány illetékeseit, hogy a mozgalom országos testületei előtt ismertessék a vi. ötéves tervidőszakra szóló elképzeléseket. javasolni fogjuk a minisztertanácsnak, az országos tervhivatalnak, a pénzügyi szerveknek, hogy együttműködve teremtsük meg a társadalmi fórumok szervezeti feltételeit, biztosítva: közvéleményünk hozzá is szólhason a legfontosabb kérdésekhez.

- e hozzászólások nyilván vitákat is jelentenek. az országgyűlési, valamint a tanácsi választások során elhangzott mintegy kétszáz ezer lakossági vélemény, s számos népfront fórum tapasztalata utal például arra, hogy finomítani kell a területfejlesztési pénzüsszegek eddigi elosztási rendszerét. nevezetesen: az arányosabb fejlesztés érdekében mérsékelni kell a megyeszékhelyek gyarapításának ütemét, hogy nagyobb összegeket fordíthassanak általában a városokra és a városias jellegű településekre. csak az arányosabb elosztással javítható a népességünk ötven százalékát kitevő falusi lakosság alapellátása. azonnal hozzáteszem, hogy a városoké is, hiszen az utóbbi években tapasztalt, a községekből a városokba irányuló tulzott áramlás miatti zsúfoltság az oka a nagyobb településeken érzékelhető gondoknak.

/folyt. köv./

- 28 -

15.00/um

16⁰⁰ *[handwritten signature]*

- figyelembe véve az eddigi jó gyakorlatot, a kezdeményezéseket - különösen a kommunális fejlesztésben - az állampolgárok anyagiakkal is hozzá tudnak járulni a középtávú terv valóraváltásához. ehhez azonban az kell, hogy megismerjék, azt, egyetértsenek a fejlesztéssel, a terv testesítse meg javaslataikat, valamint személyesen is legyenek érdekeltek a megvalósításban. mindezt megfelelően előkészített, tartalmas társadalmi fórumok és más szervezeti intézkedések biztosíthatják.

- az eszmecsereken hasonló nyíltsággal kell felvetni egy másik témát is, amiről az emberek ugyancsak beszélnek, s ez gazdasági alkalmazkodásunknak a feladatainkhoz mért merevsége, lassúsága. a központi elgondolásokról folytatandó szélesebb körű eszmecsere, az alaposabb tájékozottság nemcsak új gondolatokat és tökéletesebb kimunkálást jelent, hanem elmélyültebb lakossági megértést és támogatást is. itt van például az intézmények, vállalatok átszervezése, létszámcsökkentése, vagy a termelési szerkezet módosítása. mindez embereket érint, pályaváltoztatásra kényszerít sok dolgozót. a váltás egyénileg problémákat okozhat, hiszen az emberek egy része még akkor is szereti, szeretheti a munkáját, a munkahelyét, ha az társadalmilag, a köz ítéletén méretve felesleges. de ha a pályamódosítást megértő, az ésszerűsítés szükségességét elismerő környezet veszi körül és segíti, akkor ez nagyobb konfliktusok nélkül megvalósítható.

- mozgalmunk tapasztalata, hogy a tervek, az elképzelések megvitatása a társadalmi együttműködés alapját jelenti. ez főként a mostani időszakban fontos, amikor a nemzetközi gazdaság előre nem látható, nem számítható módosulásai, továbbá hazai termelésünk alakulása miatt a jövőben több olyan változó tényezővel kell számolni, ami még inkább szükségessé teszi a társadalmi együttműködés erősítését. nem csak pénzben kifejezhető értékekről van szó, hanem a kizárólag a közös munkából, a konkrét együttműködésből kihajtó emberi morális nyereségről - zárta nyilatkozatát s. hegedüs lászló. /mti/

--

- 29 -

15.05/um

16⁰⁰ *[handwritten signature]*

bb.33. tíz éves a műanyag alapanyaggyártás Leninvárosban

hag/ká/gw ie

1980. augusztus 13.

tíz éve termel a Leninvárosi tiszai vegyikombinát polietilén gyára. a tiszamenti településen felépült üzemből 1970 augusztus 13-án kezdődött meg a műanyag alapanyag gyártása. ezzel új iparág honosodott meg a területen. a fejlesztés folytatódott a hetvenes évek elején Leninvárosban, hozzálították a polietilén üzem intenzifikálásához és viszonylag alacsony összegből, a beruházási költség mindössze kilenc százalékából az eredetileg 24000 tonna kapacitású gyárat 1976-ra alkalmassá tették évi ötvenkétezer tonna polietilén gyártására.

a polietilén üzem az olefingyár által termelt etilént használja fel alapanyagként, s így ez az üzem is szervesen kapcsolódik a magyar-szovjet olefinkémiai egyezményhez. az első alapanyaggyártó üzem, az éppen tíz esztendővel polietilén gyár után 1978-ban felépült egy, évente negyvenezer tonna polipropilén gyártására alkalmas új üzem is, majd az idén további hasonló nagyságrendű üzem építését kezdték meg. /mti/

bb. 34. zenetanárok továbbképzése

trne/ká/gw ie

1980. augusztus 13.

a salgótarjáni zeneiskolában szerdán megkezdődött az állami zeneiskolák és a zeneművészeti szakközépiskolák részvételű zenetanárainak négy napos továbbképzése. a zeneoktatók a Liszt Ferenc zeneművészeti főiskola tanárainak irányításával eszmecserét folytatnak és gyakorlati bemutatókat tartanak a kürt, a harsona, a trombita és a tuba tenor és bariton szólamok oktatásáról. a program szombaton a salgótarjáni tanácsköztársaság téren hangversennyel zárul. /mti/

15.20/gw

- 30 -

16³⁰ 07

bb. 35. fejeződik meg is befejeződött az aratás

zsi/ka/gw ie

1980. augusztus 13.

szerdára learatták a több mint 80 ezer hektár gabonát Fejér megyében is. a nagy munkában 750 kombájn vett részt és a nedves, viharos nyár ellenére igen jó minőségű termést takarítottak be. jól haladnak a járulékos munkákkal is: a learatott táblák 60 százalékán végeztek a szalmalehúzással, és több mint felén a tarlóhántással is elkészültek. a tarlóba eddig 4600 hektáron vetettek rövid tenyészidejű takarmánynövényeket és zöldségféléket. /mti/

bb. 36. a martinique-i kp főtitkárának látogatása

z/dg/gw ie

1980. augusztus 13.

az mszmp központi bizottságának meghívására augusztus 7-13. között látogatást tett hazánkban Armand Nicolas, a martinique-i kommunista párt főtitkára.

a martinique-i párt vezetőjét fogadta Németh Károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. megbeszélést folytatott vele Berecz János, a kb tagja, a külügyi osztály vezetője.

a szívélyes elvtársi légkörű megbeszéléseken a két párt képviselői tájékoztatták egymást pártjuk tevékenységéről és soronkövetkező feladatairól. az mszmp képviselői megerősítették, hogy a magyar kommunisták szolidárisak azzal a küzdelemmel, amelyet az mkp a gyarmati elnyomás teljes felszámolásáért, a szigetország demokratikus és népi autonómiájáért, népének felemelkedéséért folytat.

a nemzetközi élet, valamint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről a teljes nézetazonosság jegyében folytatott megbeszélések során hangsúlyozták, hogy valamennyi antiimperialista, haladó és békeszerető erő közös felépülésére van szükség a társadalmi haladás, a nemzetközi béke és biztonság ügyének előmozdításához. mindkét párt azon munkálkodik, hogy a marxizmus-leninizmus és a proletárinternacionalizmus elvei alapján tovább erősödjön a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egysége.

Armand Nicolas látogatása tovább mélyítette a két párt közötti elvtársi kapcsolatot és együttműködést. /mti/

15.30/gw

- 31 -

16⁴⁵ 07

bb. 37. szerkesztőségek figyelmébe

gw ie

1980. augusztus 13.

mai bb. 24-es /prémiummegvonás a lassu ügyintézésért..../
anyagunk második folytatását /a csepel vas és fémművek gyakorta
azt bizonyítja.... /teljes egészében kérjük mellőzni. /mti/la

bb. 38. csökkentik a védekezésben részvevő erőket a körösök
völgyében - csongrád térségében tetőzik a tiszta

i/be/sc/gw e

1980. augusztus 13.

tovább apad a körösök vízrendszere, valamint a maros és
a tiszta felső szakasza. a körösök vízrendszerében bekövetkezett
apadás hatására a halaspusztai, a mérgesi és a mályvádi szükség-
tározókban 60-90 centiméterrel csökkent a víz szintje. a kettős-
körös jobb partjánál, a hosszufoki csatorna térségében is több
mint 30 centiméteres az apadás. a körösvölgyi árvízhelyzet kedvez-
zőre fordulásával megkezdődött a védekezésben részvevő erők terv-
szerű és fokozatos kivonása, a védelmi anyagok elszállítása. ha-
sonló intézkedéseket tettek a tiszta felső szakaszán is.

változatlan erővel védekeznek a tiszta csongrádi szakaszán,
ahol a folyó 800 centiméterrel lassan tetőzik. a közép-tiszta vi-
déken tovább folytatják az ujbögi és az alpári nyári gát erősí-
tését.

az árvízvédelmi készültségben lévő védvonalak hossza 1318
kilométer, ebből harmadfokú a védekezés a tiszta leninváros és
szeged közötti szakaszán, a kettős-körös jobb partjánál és a ha-
laspusztai szükségtározónál, összesen 664 kilométer hosszúságban.

a belvizzel borított területek kiterjedése 31 ezer hektár-
ra csökkent, ebből 8 ezer hektáron áll még víz alatt a vetés.

/mti/
16.50/gw

- . -
- 32 -

18³⁰ VZ

bb. 39. szalay lajos grafikusművész kitüntetése

tr/dg/gw e

1980. augusztus 13.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa szalay lajos,
usa-ban élő magyar grafikusművésznak kiemelkedő színvonalu,
humánus értékeket bemutató művészete elismeréseként a magyar
népköztársaság zászlórendje kitüntetést adományozta. a ki-
tüntetést szerdán korcsog andrás művelődési államtitkár adta
át. /mti/

- . -

bb. 40. a malév idei félmilliomodik utasa

be/sc/gw e

1980. augusztus 13.

a ferihegyi repülőtéren szerdán köszöntötték a malév
idei félmilliomodik utasát, nádor miklóst, a terimpex üzlet-
kötőjét. a szerencses utazó két személyre szóló repülőjegyet
kapott ajándékba, a malév-tól.

első ízben 1977-ben köszönthették a magyar gépek fél-
milliomodik utasát, de akkor még az év végén. az idén már csak
hét és fél hónap kellett ahhoz, hogy az 500 ezredik utas is
gépre szálljon. jövőre várhatóan ennél is előbb üdvözölhetik
a szerencsés félmilliomodikot, mert a malév utasforgalma éven-
te átlag 15-20 százalékkal emelkedik. a malév gépeink 26 ország
39 városába lehet eljutni. /mti/

- . -

bb. 41. ismét szunyogirtás lesz budapesten

i/me/tr/gw e

1980. augusztus 13.

pénteken és szombaton ismét szunyogirtás lesz a fővárosban.
a dunaparti zöld övezet - a római párt, az óbudai hajógyári szí-
iget, tungsram strand, a népsziget, a margitsziget, a ráckevei
dunáág, a papírgyár, a csepeli hollandi utca, budafok, háros-
sziget - felett repülő helikopter a kora reggeli órákban porlaszt-
ja szét a malation nevenszert, amely elpusztítja a szunyogokat.

/folyt.köv./
17.30/gw

- 33 -

18³⁰ VZ

bb. 41. /ismét szunyogirtás.....folyt./gw

amint a fővárosi köjálnál elmondták, az idén harmadszor irtják ezeket a kellemetlen rovarokat. az első irtás július 18-án és 19-én, a második augusztus 1-én és 2-án volt. akárcsak az előző években, a szunyogok tömeges szaporodásának időszakában indítanak hadjáratot ellenük, főleg a nagykiterjedésű vizek térségében, mivel itt szaporodnak a legjobban. de ha igénylik, a köjál a főváros más részein, többek közt a napközi és uttörő táborokban is irtja a szunyogokat. a malation szintelen, szagtalan szer az emberre, háziállatra veszélytelen, a repülő rovarokat -, köztük a legyeket - pusztítja. sajnos, a hasznos bogaraknak, így a méheknek is árt, ezért a köjál idejében értesítette a méhészeket.

a védekezésnek ez a módja hasznosnak bizonyult: minden irtás után jelentős mértékben csökkent a szunyogok száma fővároszerte. mivel a malation a lárvákat nem öli meg, kéthetenként megismétlik a szunyogirtást. az utolsót augusztus 29-re és 30-ra tervezik. /mti/

- . -

felhasználható: 20.30-tól!

bb. 42. átadták a felújított uránia mozit

t/14/z/gw e

1980. augusztus 13.

szerdán ismét birtokukba vehették a fővárosiak a felújított uránia filmszínházat. a két hónapos teljes tatarozás során a fővárosi filmforgalmazási és moziüzemi vállalat csaknem 4 millió forintos költséggel kicserélte a nézőtéri székeket - az új ülőhelyek kényelmesebbek elődeiknél-, újrafestették a mozitermet, s rendbehozták a gazdagon díszített belső teret is. a század elején létesült - eredetileg az uránia ismeretterjesztő színháznak otthont adó - épület velencei és keleti motívumokat elegyítő, eklektikus architektúráját az eredetihez hűen varázsolták ujja, s a stílushoz igazodik az új padlóburkolat és csillár is. a széksorok jobb elhelyezése érdekében valamelyest csökkentették a férőhelyek számát, most 600 látogatót fogadhatnak egy-egy vetítésen.

az átadás alkalmából tartott esti diszeldadás műsorán a bosszuvágy című film szerepelt, charles bronson-nal a főszerepben. /mti/
18.10/gw

- . -
- 34 -

18.10.13

bb. 43. miniszteri szemle a balaton parton

bév/kz/gw e

1980. augusztus 13.

szemlét tartott szerdán a balaton parton dr. sághy vilmos belkereskedelmi miniszter. útjára elkísérte lengyel márton, az országos idegenforgalmi hivatal helyettes vezetője, dr. virágh árpád, az országos vízügyi hivatal balatoni vízügyi bizottságának titkára és illés istván, a balatoni intéző bizottság főmérnöke.

a belkereskedelmi miniszter a déli par élelmiszer-, zöldség-és gyümölcs-üzleteiben tartott ellenőrzései során megállapította, hogy mindenütt megfelelő mennyiségű alapvető élelmiszer-tej, kenyér - várta a vásárlókat. a nyitás időt egyetlen hely kivételével mindenütt pontosan betartották.

a balaton északi partján a miniszter főként vendéglátó-ipari egységeket, közöttük a csopaki vig molnár és malom csárdát, valamint a szabad-strand önkiszolgáló éttermét kereste fel. elismeréssel nyugtázta, hogy az árak meghatározásánál az elmúlt évinél differenciáltabban használják a haszonkulcsot. több étteremben csökkentették az ételárakat. ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy nagyobb gondot kell fordítani a környezeti kultatúrára. ez többségében nem igényel külön beruházást, hanem csak nagyobb odafigyelést, fegyelmet.

balatonfüreden dr. sághy vilmos megtekintette az épülő kisfaludy telepet, a 600 méter hosszúságú szabadstrandot. ez az új telep egy szezonban 20 ezer vendéget fogadhat majd. ezt követően a marina szállót, és az aszófői kempinget kereste fel. ez utóbbi az 1979- 80-as olcsó szálló és étkezőhely fejlesztési program megvalósításának egyik reprezentánsa. ez a camping éppen úgy mint a program keretében létesült további 5 közművesített, kulturált környezetet biztosít és fokozatosan bővül szórakoztató és sportlétesítményekkel. keszthelyen a miniszter megtekintette a szennyvíztisztító rendszert, amely ez évben befejeződött bővítése révén az idén már a tavalyinál 6.000 köbméterrel több szennyvíz tisztítására alkalmas.

a miniszteri szemle a keszthelyi helikon szállóban ért véget. /mti/
18.20/gw

- . -
- 35 -

18.10.13

bb. 45. tömeges gyomor-bél megbetegedések nagykanizsán

tóa/kz/gw e

1980. augusztus 13.

nagykanizsán a múlt hét közepétől tömeges fertőző gyomor-bél megbetegedések történtek. a legtöbb megbetegedést az egészségügyi szervek augusztus 7-én és 8-án észlelték. miután a tünetek a betegek zöménél enyhék voltak, nagyon sokan panaszokkal nem fordultak orvoshoz és megbetegedésükről az illetékes szervek csak járványügyi felderítő munkával értesültek.

az eddig elvégzett helyszíni vizsgálatok szerint a megbetegedések oka valószínűleg az volt, hogy a délzalai víz-csatorna és fürdő vállalat augusztus 3-án és 4-én a városi ellátó egyik vízmű telep vezetékein szerelési munkát végzett és közben -nyomáskimaradás következtében - a vezetékbe szennyezett, fertőző csurgalék víz kerülhetett. ezzel gyakorlatilag a város délnyugati és nyugati részének vízvezeték-hálózata bakteriológiailag szennyeződött. az eddigi megállapítások szerint a városban mintegy 360-an betegedtek meg. a közegészségügyi szervek azonban az eddig nem jelentkező betegeket is fel akarják deríteni. ez, illetve az ezzel kapcsolatos helyszíni vizsgálat fontos közérdek, hiszen fertőző gyomor-bél megbetegedésekről van szó. a megbetegedettek közül, elsősorban járványügyi érdekből és nem a panaszuk súlyossága miatt, 35-en kerültek eddig kórházba.

a városban több olyan járványügyi korlátozó intézkedést is tettek, ami azt szolgálja, hogy további fertőzés ne történjen. a szennyezést okozó vízvezetékszakaszt leválasztották. a hálózat fertőtlenítése folyamatban van. a város zavartalan vízellátását a másik két vízmű telep esetleges újabb fertőzés veszélye nélkül biztosítja. tehát a város ivóvizét fogyasztóknak nem kell, fertőzéstől tartaniuk. a közegészségügyi és járványügyi szervek munkacsoportjai folyamatosan felkeresik az eddig ismert betegeket, hogy elvégezzék a szükséges fertőtlenítéseket és a laboratóriumi vizsgálatokat. a kórházban ápolott betegek érdekében, további intézkedésig, látogatási tilalmat vezettek be és felfüggesztették a városi strandfürdő működését is. a város több pontján ismételt laboratóriumi vizsgálat céljára vizmintákat vesznek, a vizsgálatokat a köjál és a vízmű vállalat laboratóriuma végzik. /mti/

19.43/gw

- 36 -

2010

bb.44. időjárásjelentés

tr/gw e

1980. augusztus 13.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 13-án, szerdán este:

hűvös, szeles idő

várható időjárás az ország területén csütörtök estig: felhőátvonulásokból főként keleten záporok, zivatarok várhatók. az északi szél élénk, sokfelé erős lesz. a hőmérséklet holnap kora délután keleten 20, másutt 25 fok körül lesz. /mti/

- . -

bb.46. szlovák és martiniquei folklór műsor a fővárosi nyári programban

t/me/tr/ig e

1980. augusztus 13.

két vendégegyüttes mutatkozott be szerdán a fővárosi nyári játékok során. a margitszigeti szabadtéri színpadon a világgjért sl,uk - szlovák állami népi együttes vendégszerepelt. a 150 tagú művészcsoporthoz a szlovák folklorból adott izelítőt a magyar közönségnek. a favágókról, a tutajosok életéről szóló énekeket, táncképeket, trencsényi és közép-szlovákiai táncokat is előadtak többek között a vendégművészek. a népművészeti bemutatót csütörtökön és pénteken megismétlik.

a pozsonyi együttes megalakulása óta eltelt három évtizedben négy fűdrész, 36 országában szerepelt nagy sikerrel.

a budai parkszínpadon a martiniquei balettegyüttes szórakoztatta a közönséget. színpompás műsorával a karib tengeri sziget egzotikus világát, a szigetvilágban élő népcsoportok ősi táncait jelenítette meg. az együttes még további négy estén lép a közönség elé. /mti/

- . -

- 37 -

22 25 07

bb. 47. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00
órától zárásig

gw e

1980. augusztus 13.

31. budapesti tanácskozás
32. s. hegedüs lászló nyilatkozata
33. műanyag alapanyag gyártás
34. zenetanárok továbbképzése
35. befejeződött az aratás
36. a martinique-i kp főtítkárnak látogatása
37. szerk. figy. a 24-re
38. tetőzik a tiszta
39. szalay lajos kitüntetése
40. félmilliomodik utas
41. szunyogirtás budapesten
42. uránia mozi átadása
43. miniszteri szemle a balatonon
44. időjárás
45. nagykanizsai megbetegedések
46. folklór műsor
47. hírjegyzék

/mti/

- . -

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: izsák erika
 fehér péter
 henczi erzsébet

-38 -

22 07

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

1980. augusztus 14. csütörtök

bb. 1. teljes üzem a malmokban

i/kg/tr/sc/gw e

1980. augusztus 14.

befejezéséhez közeledik az aratás és a gabonafelvásárlás. baranya, csongrád, szolnok, bács-kiskun és fejér megyében már mindenütt magtárban a termés, máshol a hét végéig szálítják a malmokba és a raktárakba a kenyérnekvalót. egyedül borsod, szabolcs és hajdu megye árvizjárta vagy a belvizektől felázott tocsogós, vizes tábláin, illetve az esők miatt még mindig megdőlt kalásznoknál várta még magára az aratás befejezése, a termés elszállítása.

a gabona trösztnél elmondtak; a mezőgazdaság és az ipar összhangjának eredményeként a termésfelvásárlás mindenütt zökkenőmentes, az aratás üteméhez igazodik.

a malmok mindenütt teljes üzemmel dolgoznak: a beszállított búzát osztályozzák, tisztítják, s az új búzát a tavalyi óbuzával keverik. fokozatosan állnak át az ezévi termés örlésére. előreláthatóan szeptember második felében már az új termékből sült kenyér kerülhet a boltokba.

/folyt.köv./

07

- 1 -